

KRITISCH DENKEN

Werkblad 1

Wat past bij een kritische denker?

	Kritisch? Ja/Neen
a) Ik bekijk situaties en contexten vanuit verschillende invalshoeken vooraleer een beslissing te nemen.	
b) Iemand die mijn opvatting ter discussie stelt, beledigt me niet persoonlijk.	
c) Iets langdurig en precies afwegen geeft me voldoening.	
d) Van mening veranderen is een teken van zwakte.	
e) Als ik langer over een probleem nadenk, vergroot ik de kans dat ik het kan oplossen.	
f) Een eerdere overtuiging heroverwegen is een teken van een sterk karakter.	
g) Bepaalde principes zijn gewoon te belangrijk om op te geven, ongeacht of er goede tegenargumenten zijn.	
h) Ik geniet echt van een taak waarin nieuwe oplossingen voor problemen moeten komen.	
i) Ik probeer steeds argumenten te zoeken om mijn argumenten te onderbouwen maar zoek niet naar tegenargumenten.	
j) Niemand kan me ompraten als ik iets wil doen waarvan ik weet dat het goed is.	
k) Ik manipuleer soms enkele gegevens zodat mijn bewijs sterker wordt.	

KRITISCH DENKEN

Werkblad 2

Kritische bronnenanalyse

1. Ik wil weten hoe ik een afbeelding spiegel in de laatste versie van Photoshop. In Google geef ik in: adobe photoshop afbeelding spiegelen. De eerste pagina in de ranking is <http://forum.belgiumdigital.com/f7/foto-spiegelen-in-photoshop-kan-dat-95959.html>
Is deze pagina perfect om een antwoord op mijn vraag te bieden?
A) Ja
B) Nee
2. Wat is de hoofdbedoeling van <http://www.gezondheid.be> ?
A) Geld verdienen
B) De medische wetenschap verbeteren
C) Mensen informeren
3. Surf naar <http://www.elfri.be>
De auteur van deze website:
A) Is een absolute autoriteit op het vlak van rechtspraak.
B) Heeft een zekere autoriteit op het vlak van rechtspraak.
C) Heeft geen autoriteit op het vlak van rechtspraak.
4. Surf naar <http://www.nuclearforum.be>
A) Informatie contra kernenergie verspreiden.
B) Informatie pro kernenergie verspreiden.
C) Neutrale informatie over kernenergie verspreiden.
5. Surf naar <http://www.speld.nl>
Is dit een betrouwbare nieuwswebsite?
A) Ja
B) Nee
6. Surf naar <http://www.mediawijs.be> De bedoeling van deze website is:
A) Verkopen
B) Informeren
C) Beïnvloeden
7. Surf naar <http://www.truthinscience.org.uk>
Deze webpagina wordt onderhouden door:
A) Een wetenschappelijke organisatie
B) Een religieuze organisatie
C) Een overheidsorganisatie
D) Een commerciële organisatie

8. Surf naar <http://www.juridat.be>
Welke van de volgende beweringen over de website is waar?
- A) Dit is een website die door vrijwilligers is opgezet om informatie te verstrekken over rechtspraak.
 - B) Dit is een overheidswebsite met informatie over rechtspraak.
 - C) Dit is een commerciële databank met informatie over rechtspraak.
9. Surf naar <http://martinlutherking.org>
Welke van onderstaande beweringen is correct?
- A) De website wordt onderhouden door de Amerikaanse overheid.
 - B) De website wordt onderhouden door de familie van Martin Luther King.
 - C) De website wordt onderhouden door een organisatie met banden met de Ku Klux Klan.
10. Surf naar <http://brexitcentral.com/>
Wie is de auteur? Wat is de bedoeling van deze website?

KRITISCH DENKEN

Werkblad 3

Bronnen vergelijken

BRON 1

Opinie: Zijn de slachtoffers in deze #MeToo-dagen niet ook daders?

Het #MeToo-debat moet wel dieper gaan dan wat naming hier en wat shaming daar.

Je mag het natuurlijk niet zeggen, maar waarom trekt de een braaf zijn kleren uit in de woonkamer van een geile castingdirector die een slecht verhaal ophangt over iets met een douche en een sportschool, en verlaat de ander hard lachend en met opgestoken middelvinger het pand?

Je mag het natuurlijk niet zeggen, maar waar blijft de massale verontwaardiging wanneer mensen van de ene dag op de andere op non-actief worden gezet omdat ze iets hebben gezegd of gedaan waar een ander niet van gediend is - was, moet ik zeggen, want om de een of andere reden gaat het steeds om affaires uit een ver verleden.

Je mag het natuurlijk niet zeggen maar zijn de daders in deze #MeToo-dagen niet ook slachtoffers? Niet zozeer omdat hun naam voor eeuwig besmeurd is, maar wel omdat ze net zozeer als de slachtoffers het product zijn van hun tijd en hun omgeving?

En zijn de slachtoffers niet ook daders? Niet omdat ze seksuele intimidatie uitlokten, maar wel omdat ze het hebben toegestaan, er jarenlang over hebben gezwegen, er soms ook hun voordeel mee hebben gedaan?

Je mag het natuurlijk niet zeggen, maar wat zijn het precies voor mensen die het normaal vinden zichzelf omhoog te neuken? En waarom noemen we dat eigenlijk 'omhoog'; wat is er hoog aan om het sloofje te zijn van een beroemde dan wel machtige lul, of om dankzij wat hand- en spandiensten op een maatschappelijke positie te komen waar je na een tijdje toch weer vanaf dondert?

Je mag het allemaal niet zeggen, maar het moet wel.

Je mag het natuurlijk niet zeggen, maar waar blijven de getuigenissen van moslims, christenen, joden, hindoes en aanhangers van al die andere religies die de vrouw een paar duizend jaar geleden ondergeschikt hebben verklaard aan de man en waaraan we deze hele #MeToo-discussie te danken hebben, omdat ze ons een wereld hebben opgeleverd waarin de helft van de mensheid stelselmatig is onderdrukt, genegeerd, geminacht, en dat trouwens in een heel deel van de wereld nog steeds wordt?

Je mag het allemaal niet zeggen, maar het moet wel.

Want deze #MeToo-discussie schreeuwt om nuance. Nuance die je alleen krijgt als je alles mag zeggen en vragen; als je niet blijft hangen in het hier en nu, maar ook kijkt waar de mechanismen die tot al die misstanden leiden, eigenlijk vandaan komen.

Hokjes doen nooit recht doen aan de werkelijkheid, waarin iedereen een beetje van alles is. Het is geweldig dat nu op zo grote schaal wordt gesproken over machtsmisbruik. Het is prachtig dat we dictatoriaal alfamannetjesgedrag, dat dertig jaar geleden nog als vrij normaal werd beschouwd, niet langer tolereren.

En het is ook troostrijk en hoopgevend, omdat het bewijst dat de beschaving nog wel degelijk een opgaande lijn vertoont. Misschien zijn we getuige van een nieuw keerpunt in de westerse geschiedenis. We wonen niet meer in tochtige hollen, we eten netjes met mes en vork én we vinden dat je geen misbruik mag maken van je macht.

Maar dat debat moet wel dieper gaan dan wat naming hier en wat shaming daar. Als het daarbij blijft, eindigt #MeToo als een campagne die vooral verdeeldheid zaait en de wereld splijt door mensen ouderwets in groepen te verdelen: daders en slachtoffers, testosteronbommen en mietjes, mannen en vrouwen en noem alle denkbare hokjes maar op; hokjes die nooit recht doen aan de werkelijkheid, waarin iedereen een beetje van alles is. Dan gaat #MeToo de geschiedenis in als de zoveelste hype, met als enig resultaat dat we een zevende seizoen van House of Cards op onze buik kunnen schrijven.

Deze column sprak Wilma de Rek uit bij de ['Volkskrant op Zondag'](#) over #Metoo in de Rode Hoed. (De Volkskrant, 13 november 2017)

BRON 2

Grensoverschrijdend gedrag: welkom op het kantelpunt (De Morgen, 17 november 2017)

Naar aanleiding van een column op p-magazine.be, die inmiddels – met excuses aan Hilde Van Mieghem – weer verwijderd is, schreven Liesbeth Kennes, Bieke Purnelle, Ciska Hoet, Fleur van Groningen, Marjorie Blomme en Annelies Vanbelle dit #metoo-manifest.

Getuigenissen van seksueel grensoverschrijdend gedrag gaan de wereld rond. Ook in België maakt #metoo heel wat los. Helaas kunnen mensen die de kat de bel aanbinden daarbij niet altijd op steun rekenen. We hebben nood aan een klimaat waarin plegers de boodschap krijgen dat hun gedrag niet door de beugel kan.

Het is een weerkerend fenomeen. Slachtoffers van grensoverschrijdend gedrag worden in twijfel getrokken: hebben ze wel duidelijk ‘neen’ gezegd? Of misschien hebben ze de pleger uitgedaagd? Waren ze aan het flirten waardoor de situatie onduidelijk was? Overdrijven ze niet een beetje? Was het wel zo erg?

Ontstaat er een nieuw evenwicht tussen mannen en vrouwen, breekt een nieuw tijdperk aan met meer gelijkheid?

Mensen die hun nek uitsteken voor wie zelf niet durft spreken, blijken bovendien magneten voor allerhande frustraties. Vrouwen die zich publiek uitspreken in debatten en duidingsprogramma's worden op de sociale media door de mangel gehaald. Hun uiterlijk, leeftijd, seksualiteit, geestelijke gezondheid: alles is goed om de wapens op te richten en hen aldus het zwijgen op te leggen.

Wanneer ook media zich verlagen tot blaming en shaming, en ranzige berichten over klokkenluiders op het web gooien, is het hek helemaal van de dam. De geloofwaardigheid van slachtoffers wordt op het spel gezet. Ze voelen de hitte van de brandstapel reeds op hun huid branden. De gevolgen zijn treurig: slachtoffers zijn nog minder geneigd te getuigen en klokkenluiders denken twee keer na voor ze zich roeren.

Alles wijst erop dat we op een kantelpunt staan. Geweld en (seksueel) grensoverschrijdend gedrag zijn geen recente fenomenen. Ze zijn onlosmakelijk verbonden met heersende machtsverhoudingen. Dat zoveel slachtoffers vandaag hun mond open doen, wijst erop dat die verhoudingen onder druk staan. Mensen zwijgen niet langer, weglachen en relativeren zijn niet meer aan de orde, wegstaren is onmogelijk geworden. Ontstaat er een nieuw evenwicht

tussen mannen en vrouwen, breekt een nieuw tijdperk aan met meer gelijkheid?

Dat hebben we zelf in de hand. Samen kunnen we een klimaat creëren waarin plegers de boodschap krijgen 'dit kan niet'; en waarin mensen die te maken krijgen met grensoverschrijdend gedrag kunnen rekenen op steun en begrip. Dit gaat niet enkel over jou en mij, maar ook over ons als gemeenschap, over onze bedrijven en instellingen. Meldpunten en ombudsdiensten moeten een plek van vertrouwen zijn, waar mensen echt terecht kunnen, waar hun klachten niet worden geminimaliseerd of geklasseerd, maar ernstig genomen. Zonder (re)actie blijft elk meldpunt een lege doos.

Seksueel grensoverschrijdend gedrag is een veelkoppige draak. Die draak moet getemd worden, maar dat kunnen we niet alleen. Alleen samen, als gemeenschap, kunnen we het probleem een halt toeroepen. Iedereen kan ervoor kiezen om geen onderdeel te zijn van dat probleem maar een deel te zijn van de oplossing. Het is onze verantwoordelijkheid. De strijd tegen seksueel geweld mag ons niet verdelen, maar moet verbinden, voorbij politieke kleur, voorbij sekse en gender. Plegers en slachtoffers zijn m/v/x. Een oorverdovende 'nee' is het enige antwoord.

Medeondertekenaars: Wim Slabbinck, Jozefien Daelemans, Dalilla Hermans, Carmen De Vos, Kathleen Vereecken, Chris Dusauchoit, Nikkie Van Lierop, Jeroen Olyslaegers, Dirk Jacobs, Sven De Potter, Cathérine Ongenae, Yasmien Naciri, Ikram Aoulad, Valerie Tanghe, Annelies Verbeke, Anya Topolski, Assia Missaoui, Elke Van Huffel, Joris Piot, Sarah Bracke, Ignaas Devish, Koen Fillet, Vera Claes, Frederik Van Driessche, Hannelore Vandebroek, Mare Van Hove, Els De Bruycker, Linda Vansteenwinckel, Mieke Van Der Sanden, Jan De Zutter, Ikrame Kastit, Denise Vandevooort, Magda De Meyer, Pascale Allard, Nina Henkens

BRON 3

'Wanneer komen de waardenconflicten van onze multiculturele samenleving op de feministische agenda?'

Jean-Marie Dedecker over *#MeToo*, Boef, en de multiculturele samenleving. 'Ik ben man en wil niet dat vrouwen gediscrimineerd of gedwarsboomd worden door billenknijpers, gluurders en frustraten, maar ik wil ook niet aangeklaagd worden voor wat eigenlijk biologie is.'

Knack en *Time Magazine* kozen *#MeToo* als persoonlijkheden van 2017. Voor mij is de vrouw van het jaar 2017 een eenvoudige huismoeder uit Bosnië. In de genocide van 1995 verloor moslima **Munire Subasic**, het boegbeeld van de slachtofferorganisatie *Moeders van Srebrenica* twintig familieleden, waaronder haar man, vader, kinderen en broers. Door haar onverdroten ijver en getuigenis bracht ze gruwelijke oorlogsmisdadigers als **Ratko Mladic**, **Radovan Karadzic** en **Slobodan Milosovic** voor het Joegoslaviëtribunaal in Den Haag, waar **Slobodan Praljak** de gifbeker dronk. Dankzij dit tribunaal is seksueel geweld als oorlogswapen nu erkend als misdaad tegen de menselijkheid. Eeuwig respect. Het Vlaams weekblad *Humo* kiest traditioneel de lul van het jaar, maar afgelopen jaar was eerder het jaar van de lul. De *#MeToo*tjes zetten de mannen in hun hemd en met de broek op de knieën. Politiek correct links werd flagellant en conservatief rechts voelt zich nu bedreigd in zijn mannelijkheid.

Wanneer komen de waardenconflicten van onze multiculturele samenleving op de feministische agenda?

In extreme proportie schilderen de *#MeToo*tjes zichzelf af als hulpbehoevend en kwetsbaar, willoze slachtoffers die zelf nooit verantwoordelijkheid dragen, en de man is een beest dat getemd moet worden. Ik walg van mannelijke afstotelijke predatoren, maar wie durft te beweren dat sommigen hun gang konden gaan omdat vrouwen aan de aantrekkingskracht van de macht en het succes niet konden weerstaan of het stilzwijgend ondergingen, wordt al gevierendeeld. Dubbelzinnigheid troef.

Ik ben man en wil niet dat vrouwen gediscrimineerd of gedwarsboomd worden door billenknijpers, gluurders en frustraten, maar ik wil ook niet aangeklaagd worden voor wat eigenlijk biologie is. Het is evolutionair dat mannen houden van vrouwelijke borsten en billen. 'Veel vrouwen doen hun best om er seksueel aantrekkelijk uit te zien door hun benen, billen en borsten goed te laten uitkomen en hun lippen te stiften. Dat is prima, maar dan moeten ze ook niet verbaasd zijn dat mannen daarop reageren.' Dit laatste zijn niet mijn woorden maar van de Engelse feministe **Fay Weldon**.

Kwetsangst overheerst nu, komt er straks zo'n preutse scheiding van de seksen dat zelfs de islamisten in hun baard lachen? Het Amerikaans congreslid **Trent Franks** moest opstappen omdat hij twee voormalige medewerksters gevraagd had of ze draagmoeder wilden zijn voor hem en zijn vrouw en hen zou hebben gemanipuleerd. Een Izegemse warme bakker werd door de gedachtenpolitie van Unia aangeklaagd omdat hij een vacature voor 'gemotiveerde meisjes' plaatste. Zelfs Sneeuwwitje en Doornroosje staan op de index van de genderdwaallichten.

Wat vroeger triviaal was, is vandaag aanstootgevend. Wie vroeger een vrouw nafloot kreeg hoogstens een afkeurende of een flirtende blik, vandaag een GAS-boete van 350 euro in Sint-Niklaas.

Maar er is meer aan de hand. De waardenconflicten die het gevolg zijn van onze multiculturele samenleving komen maar heel selectief op de feministische agenda. De progressieve tantes, die als keizerinnen-kosters waken over grensoverschrijdende handelingen van onze witte roofdieren, zijn zelf vaak de hardnekkigste verdedigers van aangewaarde culturele discriminerende tradities en religies. Met de ongebreidelde migratie zijn ook de excessen van de multiculturaliteit binnengeslopen, of het nu gaat om de religieuze discriminatie van de vrouw in de islam, of de minachting voor de vrouw in de machocultuur van de Oostblokkers. Zou een eeuwenoud volksgebruik als het nafluiten van een vrouw even sterk ophef gemaakt hebben als de Marokkaanse hangjongeren in de baanbrekende tv-reportage *'Femme de la rue'* van **Sofie Peeters** hun handen hadden thuis gehouden en hun beschimpende lippen op elkaar? Heeft het seksistisch-nihilistisch gezwets van Sofiane Boussaadia, alias **Boef**, de ogen en de oren van zijn *Bitches* en *Kechs* nu geopend?

The Battle of the Sexes en *the Clash of Civilizations* zijn blijkbaar paradoxen qua politiek correcte verdraagzaamheid. Zweden is het land van de doorgeschoten gendergelijkheid, zelfs Jezus is er onzijdig. Feminisme is er een religie. Bij die Scandinaviërs krijgen hoerenlopers gevangenisstraf, kan je veroordeeld worden voor verkrachting als je als koppel de intentie hebt om een condoom te gebruiken, maar de condoom blijft ongebruikt, en je mag er straks alleen nog seks hebben met expliciete verbale of non-verbale toestemming van je partner. **Michael Hess**, een politicus van de Zweedse Democratische partij die jarenlang in islamitische landen heeft gewoond, kreeg een voorwaardelijke gevangenisstraf 'wegens het vernederen van etnische groepen' niettegenstaande hij beweerde te kunnen bewijzen dat moslims buiten elke proportie als daders in verkrachtingszaken vertegenwoordigd waren omdat vrouwen verkracht en mishandeld mogen worden als zij zich niet conformeren aan

islamitische gebruiken. Een meute feministen met hooivorken en castratiegereedschappen waakt in Zweden angstvallig over de nationale kuisheid. Het is zelfs besmettelijk. Een Noors politicus werd verkracht door een bij hem inwonende Somaliër. Hij voelde zich schuldig omdat de onverlaat achteraf werd teruggestuurd naar zijn land van herkomst.

Het populaire Zweedse muziekfestival Brovalla werd afgelast wegens een tsunami aan verkrachtingen. In Berlijn werd op nieuwjaarsnacht voor het eerst een 'veiligheidszone' voor vrouwen ingericht om een tweede Keulen te vermijden waar tientallen vrouwen in de Silvesternacht van 31.12.2015 op 01.01.2016 aan het *Hauptbahnhof* werden aangerand. Niet dat de protestantse Duitse gereformeerden plots geen manieren meer hebben, maar wegens het gevaar voor uitheemse testosteronbommen. '*Diese Zelten sollen sexuell belästigten Frauen Schutz bieten*' neuzelden de Duitse geüniformeerde koddebeiers terwijl ze eerder hun belagers achter de tralies zouden moeten steken dan hun eigen vrouwen in een kooi. Het is beledigend hoe *#MeToo* als **Heleen Debruyne** nog een splinter zoeken in eigen oog om dit wangedrag als schuld van de maatschappij te verantwoorden in plaats van de oorzaak bij de uitwassen van een middeleeuwse religie te leggen.

Diversiteit is blijkbaar ouderwets multiculturalisme met een nieuw sausje. Alle identiteiten liggen zozeg vast en verdienen blijkbaar bescherming behalve die van het westen zelf. 'Vrouwen afschermen van geile blikken en seksuele aanranding is een regel in islamitische culturen, niet van onze samenleving', zegt de Iraans-Belgische tandarts **Darya Safai** terecht.

Sedert nieuwjaarsnacht werden tientallen Iraanse betogers vermoord omdat ze opkwamen tegen de religieuze dictatuur van hun theocraten. Begin 2017 postten jonge Iraanse mannen op *#meninjab* foto's van zichzelf met een hoofddoek op om te protesteren tegen de verplichte sluierdracht van hun Iraanse zusters. Hier dragen linkse tuttebellen dan weer activistisch een boerkini of een hoofddoek uit sympathie met hun zusters die zich zozegd vrijwillig opsluiten in een gevangenis van textiel. 'Ik geloof niet in keuzevrijheid als het over de boerkini of de hoofddoek gaat', zegt bovengenoemde Darya Safai in *Humo* van 26 december. 'Het zijn symbolen van een filosofie die vrouwen opsluit, discrimineert en verlaagt tot minderwaardige mensen. Geen enkele vrouw zou ze mogen promoten. De vrije keuze om zich te bedekken is het gevolg van indoctrinatie, sociale druk en religieuze plichten. Ik vind het egoïstisch dat sommigen de hoofddoek beschouwen als deel van hun identiteit.' Alle *#MeToo* mogen samen met de *#meninjab*s de straat op om de ayatollahs naar het Iran-Tribunaal in Den Haag te sturen. Dan worden ze ook mijn vrouwen van het jaar.

(Knack, 7 januari 2018)